

Státní závěrečná zkouška

Část písemná (1 otázka) a ústní (2 otázky), obhajoba diplomové práce

1. Veřejná a sociální politika
2. Veřejná ekonomika a veřejná správa
3. Obhajoba diplomové práce
4. Písemná esej na zadané téma z veřejné politiky

Otázky k 1. a 2. části SZK:

Uvozující pasáž k otázkám ke státní závěrečné zkoušce, magisterský program oboru Veřejná a sociální politika:

Následující otázky tematizují problematiku oboru veřejné a sociální politiky na úrovni příslušného magisterského programu. V průběhu zkoušky bude ověřována úroveň zvládnutí této problematiky jak podle témat jednotlivých otázek (např. ústní 36 – rodinná politika), tak v jejich souvislostech (např. ústní 8 a 39 – komplementarita trhu, správy a institucí občanské společnosti ve vzdělávací politice) i v širším teoretickém a aplikačním kontextu oboru jako takového (např. ústní 7 a 34 – Trh práce a politika zaměstnanosti v zorném úhlu teorie demokracie a logiky skupinového jednání).

A. Písemná část:

1. Vztah trhu a státu jako regulátorů života společnosti.
2. Proces implementace veřejné politiky (základní přístupy a event. problémy možno dokumentovat na jedné vybrané veřejné politice v ČR).
3. Postavení a funkce občanského sektoru ve veřejné politice.
4. Proces a metody analýzy politiky (policy analysis). Vymezte základní fáze v analýze politiky. Jaké metody a heuristiky lze v jednotlivých fázích využít?
5. Povaha rozhodování, rozhodovací procesy a výběr optimálních variant ve veřejné politice.
6. Specifika formování a realizace veřejné politiky na lokální úrovni.
7. Zdroje neefektivnosti veřejného sektoru a možnosti nápravy.
8. Role aktérů veřejné politiky. Popište na příkladu jedné nebo více z uvedených veřejných politik: ekologická, zdravotní, bytová, rodinná, branná a bezpečnostní.
9. Udržitelný způsob života a veřejná politika. Jaké možnosti má veřejná politika v této oblasti?
10. Rozbor vztahů sociální a hospodářské politiky. Vedle obecného vymezení těchto vztahů rozeberte současnou situaci v ČR.
11. Vliv aktérů a institucionálního rámce sociální politiky na její formování a realizaci. Analyzujte současnou situaci v ČR.
12. Soustava sociálního zabezpečení: funkce, prvky, problémy. (Rozved'te na příkladu současné situace v ČR, případně můžete provést i mezinárodní srovnání.)
13. Klíčové momenty vývoje evropské sociální politiky od druhé poloviny 19. století do r. 1945 – s uvedením příkladů řešení ve vybraných státech.
14. Sociální vyloučení a sociální politika.
15. Trh práce a politika zaměstnanosti.
16. Způsoby artikulace a sladování zájmů různých aktérů s veřejnými zájmy ve veřejné politice.
17. Rozeberte vývoj vztahu státní správy a územní samosprávy v ČR po roce 1989.
18. Role veřejné správy v procesu realizace veřejné a sociální politiky. Uveďte do souvislosti na Vámi vybraném příkladu.
19. Zamyslete se nad současnými problémy politiky a praxe veřejných výdajů v ČR.
20. Jaké místo zaujímá v procesu tvorby a realizace veřejné a sociální politiky legislativní proces, jaké jsou jeho základní kroky? Jaká kritická místa a pozitivní efekty legislativního procesu spatřujete v ČR po roce 1990. Můžete dokumentovat na vámi vybraném příkladu veřejné či sociální politiky.
21. Stát veřejných sociálních služeb po 2. světové válce. Základní charakteristiky, typologie, současné problémy a tendence vývoje.
22. Příčiny, podoby a důsledky korupce.
23. Tvorba a realizace koncepcí a programů ve veřejné politice.
24. Hodnotové ukotvení veřejných a sociálních politik. Rozeberte na Vámi vybraném příkladu.

B. Otázky k ústní části:

První okruh: veřejná politika a veřejné finance

1. Etika a veřejná politika.
2. Veřejný zájem a veřejná politika.
3. Přednosti a selhání trhu.
4. Přednosti a selhání správy.
5. Přednosti a selhání institucí občanské společnosti.
6. Teorie byrokracie.
7. Teorie demokracie a logika skupinového jednání.
8. Komplementarita trhu, správy a institucí občanské společnosti.
9. Procesy ve veřejné politice.
10. Aktéři a instituce ve veřejné politice.
11. Globální vládnutí.
12. Lokální politiky.
13. Politické strany a veřejná politika.
14. Střet zájmů, korporativismus a politická kultura
15. Občanská společnost.
16. Policy analysis. Proces, metody a heuristiky.
17. Veřejný sektor ve smíšené ekonomice.
18. Veřejné statky – klasifikace.
19. Veřejné výdaje.
20. Příjmy veřejných rozpočtů.
21. Daňový systém v ČR.
22. Státní rozpočet ve veřejné politice.
23. Rozpočtový deficit a veřejný dluh.
24. Fiskální politika.
25. Externalita a možnosti jejich řešení.

Druhý okruh: Sociální politika a veřejná správa

26. Vymezení sociální politiky jako vědní disciplíny a sociální praxe. Ideologické a teoretické spory o pojetí, obsah a metody sociální politiky.
27. Funkce sociální politiky v reprodukčním procesu společnosti. Rozbor vztahu sociální a hospodářské politiky.
28. Nástroje sociální politiky, výčet, charakteristika a možnosti jejich uplatnění.
29. Aktéři a instituce sociální politiky.
30. Klíčové momenty vývoje evropské sociální politiky od druhé poloviny 19. století do roku 1945 – s uvedením příkladu řešení v jednotlivých zemích.
31. Vývoj, typologie a problémy „welfare states“ po roce 1945.
32. Vývoj a problémy české sociální politiky po roce 1989.
33. Chudoba, sociální vyloučení a sociální politika. Systémy sociální pomoci.
34. Trh práce. Nezaměstnanost. Politika zaměstnanosti.
35. Soustavy sociálního zabezpečení: funkce, prvky, problémy.
36. Rodinná politika.
37. Nemoc a invalidita jako sociální událost. Zdravotní politika.
38. Stáří jako sociální událost.
39. Vzdělávací politika.
40. Evropská sociální politika.
41. Pojem veřejné správy, druhy veřejné správy, veřejná správa a právo.
42. Hlavní směry studia veřejné správy. Reformy a modernizace veřejné správy.
43. Veřejná správa v demokratickém právním státě. Základní principy. Zákonost a efektivita veřejné správy. Dobrá správa.
44. Organizace veřejné správy. Organizační principy; decentralizace, dekoncentrace, subsidiarita.
45. Činnost veřejné správy. Veřejné úkoly, formy správní činnosti.
46. Ústavní základy české veřejné správy.
47. Organizace české veřejné správy. Přímí a nepřímí vykonavatelé veřejné správy.
48. Postavení obcí a krajů; jejich organizace, působnost a pravomoc.
49. Zaměstnanci veřejné správy, jejich výběr a postavení. Personální řízení. Vzdělávání.
50. Vnější kontrola veřejné správy – parlamentní, soudní, další formy. Správní dozor. Dozor státu nad výkonem samosprávy.